

Зуєв М.,
аспірант, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Пушак Я.Я.
д.е.н., проф.,
Національний університет "Львівська Політехніка",
м. Львів, Україна

ВІДСУТНІСТЬ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯК ЧИННИК, ЩО УСКЛАДНЮЄ РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ

Ю. Бажал у своїй статті розглянув проблему формування інституцій інноваційної екосистеми в контексті зростаючої ролі дослідницьких університетів для забезпечення інноваційних структурних змін в економіці України. На думку автора статті, головною практичною проблемою у визначенні місця й ролі дослідницьких університетів та інших наукових та освітніх організацій у структурній інноваційній трансформації економіки України є недостатня увага до формування та забезпечення реалізації практичної функції базових інновацій як головного чинника економічного зростання. Автором запропоновано в процесі формування державної інноваційної політики України виділяти окремий пріоритетний напрям, пов'язаний зі створенням закладів вищої освіти (університетів) нової генерації як інноваційних підприємницьких університетів, і розвивати університети та наукові центри, які засвідчують наявність кумулятивного людського капіталу, незважаючи на їхній тимчасовий кризовий стан [1, с. 3].

Дослідники С. Петрань, В. Шамота у своїй праці вказують на виклики та перешкоди, які потрібно долати на шляху до інноваційного розвитку України. Серед них авторами виділено недостатнє фінансування інноваційних проєктів, відсутність сприятливого законодавства, низький рівень кваліфікації фахівців та інфраструктури для інноваційної діяльності [2, с. 49].

Варто відзначити, що згідно до висновків представлених у Звіті щодо результатів дослідження інноваційної екосистеми та трансферу технологій

України проведеного експертами Об'єднаного дослідницького центру ЄС, Україні рекомендовано провести законодавчі реформи направлені на продовження урядової програми зі спрощення законодавства України у сфері інновацій та трансферу технологій.

Також Уряду рекомендовано розпочати реформу зі стимулювання трансферу технологій, спростити регуляторну базу, стимулювати державно-приватне партнерство та посилити правовий захист інновацій. Наступною рекомендацією є розширення фінансування інноваційної діяльності через створення постійного фонду для фінансування проєктів з підвищення рівня готовності технологій (TRL) та стимулювання співпраці між університетами й підприємствами.

Наразі університети практично не комерціалізують власні розробки, через що трансфер технологій від університетів до бізнесу практично не відбувається. На думку автора, це відбувається через те, що більшість університетів орієнтовані на фундаментальні дослідження, а не на прикладні, через що спостерігається низький рівень комерціалізації наукових досліджень та трансферу технологій.

Саме відсутність ефективних механізмів трансферу технологій після завершення етапу їх дослідження до етапу впровадження готових рішень ускладнює розвиток інновацій та інноваційних екосистем. Це також відбувається через низьку інтеграцію інноваційної діяльності в економічну стратегію країни. Така інтеграція, на жаль, не є пріоритетним завданням державної політики, а розпорошеність відповідальності між різними міністерствами створює умови для подальшої відсутності єдиної стратегії інноваційного розвитку.

Вищенаведене дозволяє визначити, що державна підтримка є ключовою для стимулювання трансферу технологій та розвитку інноваційної діяльності. Системна державна підтримка може стати основою для створення умов, які дозволять інноваціям стати двигуном економічного зростання. Розбудова інноваційної екосистеми потребує довгострокових зобов'язань, чіткої стратегії та залучення широкого кола зацікавлених сторін: уряду, бізнесу, науки та міжнародних партнерів.

Список використаних джерел:

1. Бажал Ю.М. Інноваційна екосистема як чинник забезпечення прогресивних структурних змін в економіці. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки, 2022, 7(1), С. 3–9. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2022.7.1.3-9>

2. Петрань С., Шамота В. Роль інновацій у відновленні економіки України після війни. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу : [Електронний ресурс] : тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 23 берез. 2023 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 197 с. С. 49. DOI: 10.31617/k.knute.2023-03-23.